

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Infrastruktury

KIN.410.003.02.2015
P/15/033

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/15/033 - „Zarządzanie obiektami mostowymi i przepustami przez administrację drogową”.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
<i>Kontroler</i>	Anna Noworyta, st. inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr 94440 z dnia 11 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Gminy Kampinos, ul. Niepokalanowska 3, 05-085 Kampinos (dalej także: Urząd).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Monika Ciurzyńska, Wójt Gminy Kampinos od 10 grudnia 2014 r. W okresie wcześniejszym (od 4 grudnia 2004 r. do 9 grudnia 2014 r.) Wójtem Gminy Kampinos był Tomasz Tymoftejewicz. (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność Urzędu w zakresie zarządzania obiektami mostowymi i przepustami w okresie objętym kontrolą, tj. latach 2014-2015 (I kwartał).

Podstawą oceny ogólnej były negatywne oceny częściowe wszystkich czterech skontrolowanych obszarów, dokonane wobec stwierdzenia istotnych nieprawidłowości w działaniu Urzędu, polegających w szczególności na:

- niesporządzeniu planu rozwoju sieci dróg gminnych;
- braku książek obiektów budowlanych lub książek obiektów mostowych dla wszystkich gminnych obiektów mostowych;
- nienadaniu numerów ewidencyjnych (w tym Jednolitych Numerów Inwentarzowych) mostom i przepustom zlokalizowanym w ciągach gminnych dróg publicznych;
- nieobejmowaniu okresowymi kontrolami stanu technicznego i przydatności do użytkowania wszystkich obiektów mostowych i przepustów,
- nieprowadzeniu ewidencji księgowej obiektów mostowych i przepustów, jako środków trwałych;
- nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji ewidencyjnej (m.in. nieprowadzeniu wykazu przepustów);
- nieterminowym przekazywaniu do Głównej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) wypełnionego „Formularza danych o sieci dróg publicznych poza granicami administracyjnymi miasta”.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena wykonywania działań planistycznych w zakresie rozwoju oraz finansowania budowy, przebudowy, remontu oraz utrzymania i ochrony drogowych obiektów mostowych i przepustów

1.1. Dane dotyczące dróg, obiektów mostowych i przepustów zarządzanych przez Wójta Gminy Kampinos

Opis stanu faktycznego

W latach 2014-2015 (I kwartał) Wójt Gminy Kampinos zarządzał drogami gminnymi o łącznej długości 170 449 m i całkowitej powierzchni 932 168 m².

Długość dróg lokalnych (drogi klasy L) wynosiła 78 869 m, a ich powierzchnia 455 904 m², w tym drogi o nawierzchni twardej ulepszonej-bitumicznej o długości 22 911 m i powierzchni 115 681 m² oraz nieulepszonej-tłuczniowej o długości 2 281 m i powierzchni 11 492 m², a drogi gruntowe o długości 53 677 m i powierzchni 331 995 m², w tym wzmocnione żwirem, żużlem itp. 9 115 m i powierzchni 85 142 m², a naturalne (z gruntu rodzimego) 44 562 m i powierzchni 258 784 m². Długość dróg dojazdowych (drogi klasy D) wynosiła 91 580 m, a ich powierzchnia 476 264 m², w tym drogi o nawierzchni twardej ulepszonej-bitumicznej o długości 4 574 m i powierzchni 23 128 m², a betonowej o długości 205 m i powierzchni 1 640 m² oraz nieulepszonej-tłuczniowej o długości 424 m i powierzchni 5 014 m², a drogi gruntowe o długości 86 582 m i powierzchni 446 482 m², w tym wzmocnione żwirem, żużlem itp. 3 933 m i powierzchni 16 082 m², a naturalne 82 649 m i powierzchni 430 400 m².²

W ciągu ww. dróg gminnych zarządzanych przez Wójta Gminy Kampinos znajdowało się sześć obiektów mostowych oraz 22 przepusty (o świetle otworu mniejszym niż 150 cm).

Wójt Gminy Kampinos zarządzał następującymi obiektami mostowymi³:

- 1) w miejscowości Pasikonie (52°14'38,06"; 20°24'38,83") w ciągu drogi nr 410335 W – obiekt ten był zlokalizowany na granicy sąsiadujących gmin i na podstawie *Porozumienia zawartego w dniu 20.02.2009 r. pomiędzy Gminą Teresin, a Gminą Kampinos w sprawie utrzymania mostu na rzece Utrata w miejscowości Pasikonie-Gnatowice Nowe*, znajdował się w gestii Wójta Gminy Kampinos,
- 2) w miejscowości Kampinos (52°16'33,73"; 20°26'37,58") w ciągu drogi nr 410315 W, działka ewidencyjna nr 98 – droga w kierunku m. Granica,
- 3) w miejscowości Kampinos (52°17'01,90"; 20°26'46,45") w ciągu drogi nr 410315 W, działka ewidencyjna nr 98 – droga w kierunku m. Granica,
- 4) w miejscowości Łazy Leśne (52°17'16,46"; 20°24'28,97") na działce ewidencyjnej nr 59,
- 5) w miejscowości Łazy Leśne (52°17'28,13"; 20°24'40,98") na działce ewidencyjnej nr 59,
- 6) w miejscowości Pindal (52°17'20,54"; 20°21'22,76") na działce ewidencyjnej nr 127.

Na terenie Gminy Kampinos zlokalizowane są również dwa obiekty mostowe będące w gestii Zarządu Dróg Powiatowych Powiatu Warszawa Zachód z siedzibą

² Dane na podstawie załącznika do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach (Dz. U. Nr 67, poz. 583), dalej: rozporządzenie ws. trybu sporządzania informacji..

³ Stan ustalony na 31 grudnia 2014 r. – zgodny ze stanem na dzień 31 marca 2015 r.

w Ożarowie Mazowieckim: w miejscowości Podkampinos (52°15'07,53"; 20°27'06,32"), w ciągu drogi powiatowej nr 4132 W oraz w miejscowości Szczytno (52°15'07,53"; 20°20'53,42") w ciągu drogi powiatowej nr 4133 W⁴.

(dowód: akta kontroli str. 56-66, 195-202)

Na drogach będących w zarządzie Wójta Gminy Kampinos zlokalizowany był jeden most nienormatywny w rozumieniu przepisów § 97 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie⁵, tj. taki, którego parametry techniczne odbiegają od parametrów drogi w ciągu której został wbudowany - w miejscowości Pasikonie (52°14'38,06"; 20°24'38,83") w ciągu drogi nr 410335 W).

(dowód: akta kontroli str. 288-289)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Działania planistyczne dotyczące drogowych obiektów mostowych i przepustów

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wójt Gminy Kampinos nie opracował „Planu rozwoju sieci dróg” na lata 2014-2015 (I kwartał), oraz „Planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich” na lata 2014-2015 (I kwartał). Przepisy art. 20 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁶ nakładają na zarządcę dróg obowiązek sporządzania ww. dokumentów.

W planie wydatków bieżących Gminy Kampinos na rok 2014 oraz 2015 r. (I kwartał) oraz jego zmianach na rok 2014 oraz 2015 r. (I kwartał) nie ujęto zadań związanych z zabezpieczeniem środków finansowych na potrzeby remontowe, modernizacyjne i utrzymaniowe obiektów mostowych i przepustów⁷. W 2014 r. wydatkowano jedynie kwotę 984,0 zł na zadanie dotyczące przeglądu mostu w miejscowości Pasikonie⁸. Nie zgłaszano również zapotrzebowania na ww. środki do organów nadzorujących, mimo konieczności przeprowadzenia wymaganych przepisami prawa przeglądów ww. obiektów oraz wykazanych w toku czynności kontrolnych potrzeb remontowych. Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił „W okresie objętym kontrolą w latach 2014 - 2015 (I kwartał) Urząd Gminy Kampinos nie zatrudniał osoby odpowiedzialnej za prowadzenie i nadzór nad obiektami mostowymi i przepustami, dlatego też Gmina Kampinos nie posiada „Planu rozwoju sieci dróg”, „Planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich”, „ewidencji obiektów mostowych i przepustów”. W 2004 roku obowiązki w zakresie prowadzenia i nadzoru nad obiektami mostowymi i przepustami przypisane były kierownikowi Gminnego Przedsiębiorstwa Komunalnego. GPGK uległo likwidacji 1.07.2007r. w następstwie czego nie utworzono nowego stanowiska w którego kompetencjach pozostałby w/w obowiązki, jak i nie przypisano ich innym komórkom w Urzędzie”.

(dowód: akta kontroli str. 56-59, 373-375)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w badanym obszarze.

⁴ Stan ustalony na 31 grudnia 2014 r. – zgodny ze stanem na dzień 31 marca 2015 r.

⁵ Dz.U. Nr 63, poz. 735 ze zm.

⁶ Dz.U. z 2015 r., poz. 460 ze zm., dalej: ustawa o drogach publicznych.

⁷ Środki na ww. zadania nie były planowane, zapotrzebowane i wydatkowane także w roku 2013.

⁸ Z ww. kwoty 492,0 zł zostało zwrócone, stosownie do porozumienia zawartego w dniu 20 lutego 2009 r. z Gminą Teresin.

2. Ocena wykonywania zadań w zakresie prowadzenia wymaganej przepisami ewidencji kontrolowanych obiektów inżynierskich i sporządzania informacji ich dotyczących

2.1. Prowadzenie przez jednostkę kontrolowaną ewidencji obiektów inżynierskich (obiektów mostowych i przepustów)

Opis stanu faktycznego

Stosownie do przypisu art. 20 pkt 9 ustawy o drogach publicznych w gminie Kampinos prowadzono „Inwentaryzację drogowych danych ewidencyjnych oraz przeprowadzenie przeglądu podstawowego (rocznego) na wytypowanych odcinkach dróg gminnych zlokalizowanych na terenie Gminy Kampinos wraz z aktualizacją oprogramowania do prowadzenia ewidencji dróg SIBview5/DataEdit”. Ww. ewidencja zawierała:

- 1) Zestawienie długości dróg gminnych.
- 2) Zestawienie długości odcinków międzywęzłowych dróg gminnych objętych przeglądem rocznym oraz ewidencją w roku 2014.
- 3) Zestawienie punktów węzłowych.
- 4) Opis kryteriów i przyjętej skali ocen dla przeglądu okresowego.
- 5) Wydruki protokołów z kontroli okresowej stanu technicznego dróg na wytypowanych drogach gminnych administrowanych przez Gminę Kampinos w ramach przeglądu podstawowego (rocznego).
- 6) Wydruki wykazów protokołów z kontroli okresowej stanu technicznego i wartości użytkowej wytypowanych odcinków dróg - przeglądu podstawowego (rocznego).
- 7) Płyty DVD zawierające oprogramowanie do prowadzenia ewidencji dróg oraz bazy danych zastosowanego programu SIBview5 oraz przeglądy podstawowe (roczne) stanu technicznego dróg.
- 8) Wydruk papierowy: Mapa modelu sieci dróg gminnych – wydruk w skali 1:15 000 (mapa ta została sporządzona z zastosowaniem znaków umownych określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁹).

(dowód: akta kontroli str. 67-157)

Powołane wyżej rozporządzenie Ministra Infrastruktury wprowadza w § 9 ust.1 pkt 4 i § 13 obowiązek prowadzenia książki obiektu mostowego dla każdego obiektu mostowego. Spośród sześciu obiektów mostowych znajdujących się w ciągu dróg gminnych na terenie Gminy Kampinos, książkę obiektu mostowego posiadał tylko most na rzece Utracie znajdujący się w miejscowości Pasikonie w ciągu drogi nr 410335 W.

(dowód: akta kontroli str. 162-194, 373-374)

Ww. rozporządzenie Ministra Infrastruktury w przepisie § 15 ust.1 zobowiązuje zarządcę drogi do prowadzenia dla wszystkich obiektów mostowych, tuneli, promów i przepustów o świetle otworu równym lub większym niż 150 cm odrębnych wykazów obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów, określonych wzorami zawartymi w załączniku nr 6 do tego rozporządzenia. W Gminie Kampinos był prowadzony wyłącznie wykaz dla obiektów mostowych. W wykazie tym ujęto tylko most na rzece Utracie znajdujący się w miejscowości Pasikonie w ciągu drogi nr 410335 W.

(dowód: akta kontroli str. 158-161, 373-374)

⁹ Dz.U. Nr 67, poz. 582, dalej: rozporządzenie w sprawie sposobu numeracji i ewidencji..

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ewidencji prowadzonej przez zarządcę dróg gminnych nie zostały ujęte obiekty inżynierskie (mosty i przepusty) wbudowane w ciągu dróg gminnych, stosownie do przepisu art. 20 pkt 9 ustawy o drogach publicznych. Obiekty te nie zostały także oznaczone na załączonej do ww. dokumentu mapie modelu sieci dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 67-157)

2. Zarządca dróg gminnych w przypadku pięciu z sześciu obiektów mostowych nie wypełniał wynikającego z § 13 rozporządzenia w sprawie sposobu numeracji i ewidencji obowiązku polegającego na prowadzeniu książki obiektu mostowego dla każdego obiektu mostowego. Ponadto, w jedynej prowadzonej książce obiektu mostowego w części I nie odnotowano osób upoważnionych do dokonania wpisów, a w część III „Wykaz protokołów okresowych kontroli stanu technicznego obiektu” nie odnotowano wpisów dotyczących kontroli podstawowej z 2014 r. oraz rozszerzonej przeprowadzonej w 2013 r., aktualnych wpisów dotyczących ocen stanu technicznego oraz zakresów zadysponowanych w wyniku tych przeglądów robót remontowych.

(dowód: akta kontroli str. 162-194, 373-374)

3. Zarządca dróg gminnych nie wypełniał, poza jednym obiektem mostowym, obowiązku wynikającego z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia, polegającego na prowadzeniu odrębnych wykazów obiektów inżynierskich. Brak było wykazu dla przepustów.

(dowód: akta kontroli str. 158-161, 373-374)

Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił: „Gmina Kampinos od wielu lat wykazywała tylko jeden obiekt mostowy, nie posiadając dokumentacji na pozostałe obiekty, dlatego też obiekty mostowe i przepusty nie były zewidencjonowane, nie były prowadzone dla nich książki obiektów mostowych, przeglądy i nie zostały przypisane wymagane nr inwentarzowe (JNI)”.

(dowód: akta kontroli str. 375)

2.2. Ruch pojazdów nienormatywnych na obiektach mostowych pozostających w zarządzie Wójta Gminy Kampinos

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Gminie Kampinos nie odbywał się ruch pojazdów nienormatywnych po drogach gminnych. W związku z powyższym, nie były kierowane wnioski o terminie i trasie przejazdu ww. pojazdów i nie były prowadzone sprawy z zakresu ruchu pojazdów nienormatywnych.

Komendant Powiatowy Policji dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego z siedzibą Starych Babicach poinformował, że w okresie objętym kontrolą nie były przeprowadzane kontrole ruchu drogowego, związane z przewozem nienormatywnym przez obiekty mostowe na terenie gminy Kampinos i nie ujawniono wykroczeń oraz ich skutków związanych z nieprawidłowym wykonywaniem przewozów po w/w obiektach.

Kontroli tego rodzaju nie przeprowadzała także Inspekcja Transportu Drogowego.

(dowód: akta kontroli str. 204-209)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.3. Nadawanie numerów ewidencyjnych obiektom mostowym i przepusom

Opis stanu faktycznego

Przepis art.10 ust. 6 ustawy o drogach publicznych stanowi, że obiektom mostowym nadaje się numerację. Stosownie do przepisów powołanego wyżej rozporządzenia w sprawie sposobu numeracji i ewidencji, każdy obiekt mostowy powinien mieć nadany odrębny numer, tzw. jednolity numer inwentarzowy (JNI). Spośród sześciu obiektów mostowych znajdujących się w ciągu dróg gminnych na terenie Gminy Kampinos JNI posiada tylko obiekt znajdujący się w miejscowości Pasikonie – nr 30005657.

(dowód: akta kontroli str. 61, 162-194, 373-374)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zarządca dróg gminnych nie przestrzegał przepisu art.10 ust. 6 ustawy o drogach publicznych, ustanawiającego obowiązek ustalenia numeracji dla obiektów mostowych usytuowanych w ciągu dróg pozostających w jego zarządzie. Poza obiektem znajdującym się w miejscowości Pasikonie, pozostałych pięć obiektów mostowych pozostających w zarządzie Wójta Gminy Kampinos nie miało nadanych wymaganych przepisami prawa numerów.

Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił, jak w pkt 2.1.

(dowód: akta kontroli str. 61, 162-194, 373-375)

2.4. Informacje o sieci dróg publicznych

Opis stanu faktycznego

Zarządcy dróg zobowiązani są do gromadzenia danych, a następnie sporządzenia informacji dla celów statystycznych oraz obronności, poprzez wypełnienie odpowiednich formularzy, których wzory zostały umieszczone w załączniku do rozporządzenia w sprawie trybu sporządzania informacji. Dla dróg gminnych jest to „Formularz danych o sieci dróg publicznych poza granicami administracyjnymi miasta”. Ww. formularze winne być przekazywane przez zarządców dróg Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w terminach określonych w § 2 pkt 2 ww. rozporządzenia, tj. raz w roku do końca jego pierwszego kwartału według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego.

„Formularz danych o sieci dróg publicznych poza granicami administracyjnymi miasta” został przesłany do GDDKiA w związku z wynikami kontroli NIK, tj. za rok 2014 w dniu 18 maja 2015 r., a za rok 2013 w dniu 16 czerwca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 162 -202, 373-374)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wójt Gminy Kampinos nieterminowo przysyłał do GDDKiA „Formularze danych o sieci dróg publicznych poza granicami administracyjnymi miasta”. Formularz za 2013 r. został przesłany z opóźnieniem 14 miesięcy i 16 dni, a formularz za 2014 r. z opóźnieniem jednego miesiąca i 18 dni.

Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił, że nieterminowe przysyłanie „Formularzy danych o sieci dróg publicznych poza granicami administracyjnymi miasta” do GDDKiA wynikało z braku osoby odpowiedzialnej za ich przygotowanie.

(dowód: akta kontroli str. 162 -202, 373-375)

2.5. Nadzór nad zarządzaniem obiektami mostowymi i przepustami

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2014-2015 (I kwartał), w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Kampinos nie funkcjonowała komórka organizacyjna realizująca zadania związane z zarządzaniem obiektami mostowymi i przepustami. Zadań w ww. zakresie nie powierzono też zatrudnionym w urzędzie pracownikom. *Regulamin Organizacyjny Gminy Kampinos* określał zadania dotyczące ww. problematyki w sposób niedostateczny. Stosownie do § 19 ww. *Regulaminu*, Referat Gospodarki Komunalnej przyjmuje zgłoszenia o awariach dotyczących mostów (pkt 7) oraz sporządza sprawozdania dotyczące mostów (pkt 9). Zadania związane z zarządzaniem obiektami mostowymi i przepustami wbudowanymi w ciągu dróg gminnych, a w szczególności zadania dotyczące przeprowadzania kontroli okresowych obiektów mostowych, prowadzenia i aktualizowania wymaganej dokumentacji ewidencyjnej oraz ustalania rzeczowych i finansowych potrzeb remontowych były realizowane w stopniu niewystarczającym.

Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił „Zadania w zakresie zarządzania obiektami mostowymi i przepustami wbudowanymi w ciągu dróg gminnych nie były przypisane do konkretnego pracownika, jednakże zadania te były wykonywane w ramach bieżących zadań inwestycyjnych przebudowy, remontu dróg przez pracownika ref. inwestycji i ref. gospodarki komunalnej”.

(dowód: akta kontroli str. 6-55, 373-375)

2.6. Prowadzenie ewidencji środków trwałych w zakresie obiektów inżynierskich wbudowanych w drogi gminne

Opis stanu
faktycznego

W księgach rachunkowych Gminy Kampinos w zakresie ewidencji środków trwałych ujęto drogi gminne pozostające w zarządzie Wójta Gminy Kampinos. Do ewidencji nie zostały natomiast wprowadzone wbudowane w drogi gminne obiekty inżynierskie.

(dowód: akta kontroli str. 225-240, 373-374)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wójt Gminy Kampinos naruszył przepisy art. 4, 13, 17 i 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰ poprzez niewprowadzenie do ewidencji księgowej wbudowanych w drogi gminne obiektów inżynierskich (sześciu obiektów mostowych oraz 22 przepustów).

Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił: „Obecnie pracujące osoby w Urzędzie Gminy w referacie finansowym nie posiadały wiedzy na temat wcześniej realizowanych przez Gminę inwestycji w zakresie budowy, przebudowy, remontu obiektów drogowych, a w przyjętej od poprzedników ewidencji środków trwałych nie było zaewidencjonowanych przedmiotowych obiektów, dlatego też nie ma ich w ewidencji środków trwałych”.

(dowód: akta kontroli str. 225-240, 373-375)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Wójta Gminy Kampinos w badanym obszarze.

¹⁰ Dz.U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

3. Ocena działań prewencyjnych w zakresie przeprowadzania okresowych kontroli obiektów mostowych i przepustów

3.1. Wykonywanie przez zarządcę dróg gminnych kontroli (przeглядów) obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, spośród sześciu obiektów mostowych będących w zarządzie Wójta Gminy Kampinos, tylko obiekt mostowy na rzece Utrata w miejscowości Pasikonie w ciągu drogi nr 410335W poddany był, stosownie do przepisów art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych oraz art. 62 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹¹, wymaganym kontrolom okresowym. Okresowa kontrola roczna ww. obiektu miał miejsce 21 kwietnia 2014 r. W jej wyniku stwierdzono, że most znajduje się w stanie technicznym niedostatecznym (ocena 2,0 w skali od 0 do 5¹²). Okresowa kontrola pięcioletnia odbyła się 21 kwietnia 2013 r. W jej wyniku stwierdzono, że most znajduje się w stanie technicznym niepokojącym (ocena 3,0).

Ww. kontrole zostały wykonane przez podmiot zewnętrzny – Zakład Budowy i Konserwacji Urządzeń Drogowych VIA Sp. z o.o. w Pruszkowie. Okresowa kontrola roczna została zlecona ww. firmie przez Wójta Gminy Kampinos na podstawie Zarządzenia Nr 0050.17.14 z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zamówień Publicznych, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych. Osoba dokonująca ww. kontroli legitymowała się posiadaniem przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz uprawnieniami do projektowania oraz kierownika budowy i robót w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej w zakresie: mostów - obejmującej również wiadukty, przepusty, tunele, estakady nadziemne i podziemne przejścia komunikacyjne oraz nieskomplikowane odcinki dróg, stanowiące dojazdy do tych budowli oraz była członkiem Mazowieckiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

(dowód: akta kontroli str. 241-282, 373-374)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zarządca dróg gminnych nie dopełnił obowiązku określonego w art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych oraz w przepisie art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, polegającego na dokonywaniu kontroli okresowych obiektów inżynierskich pozostających w jego zarządzie. Obiekty inżynierskie (pięć obiektów mostowych oraz 22 przepusty) nie były poddawane obowiązkowym kontrolom okresowym (rocznym i pięcioletnim).

Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił, jak w pkt 2.1.

(dowód: akta kontroli str. 241-282, 373-375)

3.2. Potrzeby remontowe w zakresie remontów obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu faktycznego

W planie wydatków Gminy Kampinos na lata 2014-2015 (I kwartał) nie ujęto zadań związanych z zabezpieczeniem środków finansowych na potrzeby remontowe, modernizacyjne i utrzymaniowe obiektów mostowych i przepustów. W 2014 r. w Gminie Kampinos został poniesiony tylko jeden wydatek dotyczący robót

¹¹ Dz.U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm., dalej: ustawa Prawo budowlane.

¹² Skala ocen stanu technicznego drogowych obiektów inżynierskich: 5 – odpowiedni, 4 – zadowolający, 3 – niepokojący, 2 – niedostateczny, 1 – przedawaryjny, 0 - awaryjny

mostowych na wykonanie przeglądu mostu przez rzekę Utratę w miejscowości Pasikonie w kwocie 492 zł (na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 20 lutego 2009 r. pomiędzy Gminą Teresin, a Gminą Kampinos w sprawie utrzymania mostu na rzece Utrata w miejscowości Pasikonie-Gnatowice Nowe połowę kwoty wydatku za przegląd ww. obiektu mostowego poniosła Gmina Teresin.

(dowód: akta kontroli str. 290-297, 373-374)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wójt Gminy Kampinos nie zabezpieczył środków finansowych na potrzeby remontowe, modernizacyjne i utrzymaniowe obiektów mostowych i przepustów. Nie zgłaszano również zapotrzebowania na ww. środki do organów nadzorujących, mimo konieczności przeprowadzenia wymaganych przepisami prawa kontroli ww. obiektów oraz wykazanych w toku czynności kontrolnych potrzeb remontowych (ogłędziny mostu na Kanale Olszowieckim (A) w miejscowości Komorów w ciągu drogi nr 410315 W, ogłędziny mostu na Kanale Olszowickim (B) w miejscowości Komorów w ciągu drogi gminnej nr 410335 W, ogłędziny mostu na rzece Utrata w miejscowości Pasikonie w ciągu drogi gminnej nr 410335 W).

Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił, jak w pkt 2.1.

(dowód: akta kontroli str. 290-295, 296-297, 373-375)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Wójta Gminy Kampinos w badanym obszarze.

4. Ocena prac związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym obiektów mostowych, przepustów oraz urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń towarzyszących tym obiektom

4.1. Stan techniczny obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu
faktycznego

Spośród sześciu obiektów mostowych będących w zarządzie Wójta Gminy Kampinos w toku czynności kontrolnych oceniono stan techniczny trzech obiektów:

1) mostu na Kanale Olszowickim (A) w miejscowości Komorów w ciągu drogi nr 410315 W - w kilometrażu 16+22.

Most jest jednoprzęsłowy. Przęsło jest płytowe, żelbetowe. Obiekt jest wykonany z betonu niskiej klasy. Rozpiętość przęsła w świetle wynosi 4,90 m. Przyczółki są monolityczne. Na obiekcie w nawierzchni uszczelniono strefy połączenia obiektu z drogą (fot. 3.6.). W obiekcie mostowym stwierdzono, że:

- występowały uszkodzenia balustrady i elementów poręczy,
- pomost i płyta były porośnięte wegetującą roślinnością,
- stożek i dojscie do obiektu były porośnięte roślinnością;

2) mostu na Kanale Olszowickim (B) w miejscowości Komorów w ciągu drogi nr 410315 W - w kilometrażu 7+36.

Most jest jednoprzęsłowy. Przęsło jest płytowe, żelbetowe. Obiekt jest wykonany z betonu niskiej klasy. Rozpiętość przęsła w świetle wynosi 5,00 m. Przyczółki są monolityczne. W obiekcie mostowym stwierdzono:

- brak jednej balustrady,
- brak elementów balustrady i elementów poręczy na drugiej balustradzie,
- pomost i płyta były porośnięte roślinnością,
- stożek i dojscie do obiektu były porośnięte roślinnością;

3) mostu na rzece Utrata w miejscowości Pasikonie w ciągu drogi nr 410335 W, w kilometrażu 4+351.

Obiekt ma nadany jednolity numer inwentarzowy (JNI) 30005657. Most jest trzyprzęsłowy. Każde przęsło jest wolnopodparte, 5.belkowe, żelbetowe. Jego rozpiętość w świetle wynosi 7,50 m. Przyczółki są monolityczne, a podpory pośrednie 5.słupowe z oczepem. Nad podporami są niekontrolowane wycieki wody, które powodują degradację elementów konstrukcji w okolicach podpór: poprzecznicę podporowej, słupów podpory i przyczółków. W obiekcie mostowym stwierdzono:

- nawierzchnia była popękana na całej długości, w tym nad podporami,
- brak remontu podpór słupowych,
- w strefie przykrawężnikowej znajdowały się roślinność i inne zanieczyszczenia;
- podpory słupowe, przyczółki i stożki mostu był porośnięte roślinnością.

(dowód: akta kontroli str. 203, 210-220)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Oględziny potwierdziły niedostateczny stan techniczny obiektów oraz konieczność wykonania prac remontowych i utrzymaniowych.

- 1) dla mostu na Kanale Olszowickim (A) w miejscowości Komorów w ciągu drogi nr 410315 W - w kilometrażu 16+22 należy przebudować balustrady, oczyścić elementy obiektu z roślinności: pomost i płytę oraz stożki i dojście do obiektu. Nie były wykonywane okresowe kontrole obiektu, stąd nie można porównać obecnej oceny z oceną wcześniejszą. Specjalista z zakresu inżynierii mostowej ocenił stan całego obiektu na 2,5 (między niepokojącym a niedostatecznym), ze względu na stan techniczny płyty i pomostu;
- 2) dla mostu na Kanale Olszowickim (B) w miejscowości Komorów w ciągu drogi nr 410315 W - w kilometrażu 7+36 należy przebudować balustradę oraz oczyścić z roślinności pomost, płytę, stożki i dojście do obiektu. Nie były wykonywane okresowe kontrole obiektu, stąd nie można porównać obecnej oceny z oceną wcześniejszą. Stan całego obiektu oceniono na 2,5, ze względu na zły stan techniczny płyty i pomostu;
- 3) dla mostu na rzece Utrata w miejscowości Pasikonie w ciągu drogi nr 410335 W, w kilometrażu 4+351 należy wykonać nową nawierzchnię oraz wyremontować podpory słupowe. Jeżeli nowa nawierzchnia będzie wykonana w przyszłym roku lub w kolejnych latach, do tego momentu należy uszczelnić nawierzchnię nad podporami i oczyścić z roślinności i innych zanieczyszczeń strefę przykrawężnikową. Jednak jak najszybciej należy wyremontować podpory słupowe. Ponadto, należy z roślinności oczyścić podpory słupowe, przyczółki oraz stożki. Zgodnie z protokołem z kontroli obiektu mostowego z 2014 r. obiekt oceniono na 2,0. W protokole z 2014 r. w trybie A (prace awaryjne, które należy wykonać niezwłocznie) zalecono ograniczenie masy pojazdów dopuszczonych do ruchu po obiekcie do 5 t i ograniczenie prędkości pojazdów do 40 km/h. Zaleceń tych nie wykonano. Stan całego obiektu oceniono na 2,5 (między niepokojącym a niedostatecznym), ze względu na stan techniczny podpór słupowych. Wyniki oględzin wskazują, że należy ograniczyć masę pojazdów dopuszczonych do ruchu po obiekcie do 20 t, z wyjątkiem autobusów oraz ograniczyć prędkość pojazdów do 20 km/h.

(dowód: akta kontroli str. 203, 210-220)

4.2. Dostosowanie organizacji ruchu oraz warunków eksploatacji dróg do stan technicznego obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu
faktycznego

W wyniku przeglądu stanu technicznego obiektu mostowego na rzece Utrata w miejscowości Pasikonie w ciągu drogi nr 410335 W, w kilometrażu 4+351 z 2014 r. obiekt oceniono na 2,0. W protokole z 2014 r. w trybie A (prace awaryjne,

które należy wykonać niezwłocznie) zalecono ograniczenie masy pojazdów dopuszczonych do ruchu po obiekcie do 5 t i ograniczenie prędkości pojazdów do 40 km/h.

(dowód: akta kontroli str. 241-262, 373-374)

W okresie objętym kontrolą w Gminie Kampinos nie wykonywano kontroli ruchu drogowego w stosunku do pojazdów w zakresie przestrzegania przepisów o wymiarach, masie lub nacisku osi, w celu zapobiegania niszczeniu dróg (obiektów mostowych), nieprzystosowanych do przenoszenia ruchu ciężkich pojazdów samochodowych, przez osoby działające w imieniu zarządcy drogi, w obecności funkcjonariusza Policji lub inspektora Inspekcji Transportu Drogowego wykonywanych przez zarządców w ramach uprawnienia zawartego w przepisie art.129d ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym¹³.

(dowód: akta kontroli str. 288, 289)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zarządca dróg gminnych nie dostosował organizacji ruchu na obiekcie mostowym na rzece Utrata w miejscowości Pasikonie w ciągu drogi nr 410335 W po przeglądzie obiektu, który miał miejsce w 2014 r. W toku czynności kontrolnych stwierdzono brak odpowiednich znaków drogowych.

Wójt Gminy Kampinos wyjaśnił „*Ponieważ most znajduje się na granicy dwóch gmin (gm. Kampinos i gm. Teresin) należało dokonać odpowiednich ustaleń i uzgodnień z sąsiednią Gminą a następnie podjęcie konkretnych działań. Z powodu odejścia na emeryturę pracownika zlecającego przegląd mostu, zalecenia pokontrolne nie zostały wykonane. Na ten wakat miał być przeprowadzony nabór, jednakże ze względu na zmianę Kierownika Urzędu (wybory Wójta Gminy) sprawa przesunęła się w czasie. Obowiązki w zakresie obiektów mostowych i przepustów zostaną przydzielone pracownikowi ref. Gospodarki Komunalnej*”.

(dowód: akta kontroli str. 241-262, 373-374)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Wójta Gminy Kampinos w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, wnosi o:

1. Opracowanie dokumentów: „*Planu rozwoju sieci dróg*” oraz „*Planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich*”.
2. Wypełnienie określonych przepisami prawa obowiązków w zakresie prowadzenia ewidencji obiektów inżynierskich oraz sprawozdawczości w ww. zakresie.
3. Uwzględnienie w strukturze organizacyjnej urzędu zadań związanych z zarządzaniem obiektami inżynierskimi.
4. Wprowadzenie do ewidencji księgowej środków trwałych obiektów inżynierskich wbudowanych w drogi gminne.

¹³ Dz.U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.

¹⁴ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

5. Wykonywanie wymaganych przepisami prawa kontroli okresowych obiektów inżynierskich.
6. Identyfikację potrzeb remontowych i utrzymaniowych dla zarządzanych obiektów inżynierskich oraz ich realizację.
7. Dostosowanie organizacji ruchu oraz warunków eksploatacji dróg do stanu technicznego zarządzanych obiektów mostowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 16 lipca 2015 r.

Kontroler
/ - / Anna Noworyta
st. Inspektor kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Infrastruktury
Dyrektor
/ - / Tomasz Emiljan